

הגדרות והסברים

פרק 8 – ביטחון ובטיחות*

תיקי חקירה – תיקים חדשים שנפתחו, לאחר ניכוי המקרים של סגירת תיק במשטרה. תיקי חקירה מתייחסים לאירועים פליליים של המשטרה (פשעים ועוונות), כולל תקיפה, מין ואיומים, וכולל אי-תביעה.

סוג העבירה – סיווג העבירות הוא אחיד, מעודכן משנת 1979, ונמצא בשימוש של משטרת ישראל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וגופים נוספים. במקרים שבהם תיק בית המשפט כולל אישום בהפרה של יותר מאשר סעיף חוק אחד, נקבע סוג העבירה לפי סעיף החוק החמור ביותר בהאשמה ובהרשעה כולה, מבחינת העונש המקסימלי הצפוי לנאשם בהתאם לחוק.

קטינים – עד גיל 17, כלומר לפני שמלאו להם 18 שנים.

עונשים – סוגים שונים של עונשים מוטלים גם במקביל. בכל סוג עונש נמנו גם צירופיו עם עונשים אחרים.

מדדים לעבירות אלימות – למדידת עבירות אלימות חושבו שני מדדים – מדד עבירות אלימות ומדד עבירות אלימות במוסדות חינוך. מדדי עבירות האלימות משמשים למעקב לאורך זמן. המדדים מבוססים על נוסחת מדד העוני למדינות מפותחות, והם הותאמו לאינדיקטורים של עבירות אלימות. במדדים נעשה שימוש בשיעורים ל-100,000 תושבים של תיקי חקירה פלילית שנפתחו בכל שנה לעבירות הבאות: רצח, ניסיון לרצח, אונס, מעשה מגונה, שוד, חבלה ותקיפה.

נוסחאות המדדים לעבירות אלימות ולעבירות של אלימות במוסדות לימוד הותאמו על בסיס נוסחת מדד העוני למדינות מפותחות HPI-2 ששימשה את ה-UNDP¹ (Human Poverty Index), מתוך:

United Nations Development Programme (UNDP), *Human Development Report 1998*, New York, Oxford University Press, 1998.

$$HPI-2 = [(1/n) * \sum (A_i^3)]^{(1/3)}$$

כאשר: A_i – אינדיקטור למדידת עצמת התופעה האלימה בתחום ה- i , וה- i מקבל ערכים מ-1 עד n , כמספר העבירות ששיעורן נמדד.

הביטוי $[(1/n) * (A_1^3 + A_2^3 + \dots + A_n^3)]$ משקף ממוצע פשוט של האינדיקטורים בחזקה שלישית בכל התחומים. כל השיעורים נמדדים באותן יחידות מידה (ל-100,000 נפשות באוכלוסייה), ולכולם ניתן משקל זהה.

חזקה שלישית של כל אינדיקטור מאפשרת מתן ייצוג הולם לתופעות בעלות שיעור גבוה או חריג, מבלי לקבוע מראש את משקלן בחישוב הממוצע, והיא מתאפשרת משום שכל המרכיבים הנם מספרים חיוביים. שורש שליש של ממוצע השיעורים בחזקה שלישית מתאים למדד את יחידת המידה המקורית – שיעור ל-100,000.

* ראה גם "הגדרות והסברים כלליים".

¹ מדד העוני הותאם על בסיס מדד העוני למדינות מתועשות. ראה פריט 75 ברשימת המקורות.